REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.63/111/88/1/2023 Gdańsk, dnia14 grudnia 2023 r.

Pan
Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego
ul. Okopowa 214
80 – 810 Gdańsk

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 22 listopada 2023 r., doręczony do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w tożsamej dacie, dotyczący problematyki związanej ze stosowaniem przez jednostkę samorządu terytorialnego przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. *o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1790) w kontekście przedstawionego w niniejszym wniosku stanu faktycznego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

We wstępie podkreślić należy, że wyjaśnienia udzielane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku powinny zostać potraktowane wyłącznie jako stanowisko tut. Izby, które nie jest wiążące zarówno dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia w sprawie stosowania przepisów o finansach publicznych, jak i również dla organów, w tym organów sądowych, rozstrzygających w indywidualnych sprawach. Regionalne izby obrachunkowe nie posiadają bowiem uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku nie jest również uprawniona do wydawania opinii prawnych, lecz jedynie do ogólnej interpretacji przepisów związanych z funkcjonowaniem finansów publicznych w oparciu o przepis art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

Zaakcentować również należy, że jednostki samorządu terytorialnego, na mocy art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2023 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), wykonują zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zatem wybór konkretnych rozwiązań prawnych, jak i interpretacja oraz stosowanie przepisów, leży w gestii danej jednostki.

Ustosunkowując się merytorycznie do treści niniejszego wniosku Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku wskazuje, że podtrzymuje kierunek interpretacyjny wyrażony przez tut. Izbę w pismach z dnia 4 lipca 2023 r. (znak RP.063/128/44/1/2023) oraz z dnia 9 października 2023 r. (znak nr RP.063/26/73/1/2023), a także w piśmie z dnia 27 listopada 2023 r. (RP.063/28/81/1/2023).

W wyżej powołanych wyjaśnieniach, odwołując się do treści wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20 oraz przeprowadzonej tam analizy

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

prawnej, wskazano, że z łącznej lektury przepisów art. 2 pkt 2 i 3, art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. *w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych* (Dz. Urz. UEL 48 z 23.02.2011), zwanej dalej dyrektywą 2011/7/UE, wynika, że jeżeli organ publiczny jest wierzycielem względem przedsiębiorstwa, to sytuacja taka – z przyczyn szczegółowo opisanych w piśmie z dnia 4 lipca 2023 r. (znak RP.063/128/44/1/2023) oraz w piśmie z dnia 27 listopada 2023 r. (RP.063/28/81/1/2023) – nie wchodzi w zakres pojęcia „transakcji handlowej" w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej dyrektywy.

W wyżej powołanych pismach wyjaśniono również, że, zgodnie ze stanowiskiem przedstawicieli doktryny oraz przedstawicieli judykatury (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2018 r. sygn. akt II UK 341/17), dokonana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w trybie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wykładnia prawa unijnego wiąże nie tylko w sprawie, w której sąd zwrócił się z pytaniem prejudycjalnym, lecz także inne sądy oraz organy państw członkowskich orzekające w podobnych stanach faktycznych i prawnych.

W dalszej kolejności wskazać należy, że orzeczenia prejudycjalne wydane przez Trybunał Sprawiedliwości są, co do zasady, skuteczne *ex tunc*. W konsekwencji oznacza to, że wykładnia przepisu prawa unijnego dokonana przez Trybunał Sprawiedliwości obowiązuje od daty wejścia w życie tego przepisu, a nie od daty wydania orzeczenia interpretacyjnego. Ustalona wykładnia znajduje więc zastosowanie do stosunków lub zdarzeń prawnych, które powstały przed wydaniem orzeczenia prejudycjalnego (D. Miąsik, *Skutki temporalne wyroków Trybunału Sprawiedliwości*, w*: Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy*, A. Wróbel (red.), Warszawa 2010, s. 636.).

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku wyjaśnia również, że w przypadku uznania przez jednostkę samorządu terytorialnego, że brak jest podstaw do dochodzenia przypadających wierzycielowi należności, które zostały określone w ustawie *o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych*, jednostka będzie uprawniona do odstąpienia od prowadzenia ewidencji księgowej w wyżej wskazanym zakresie przedmiotowym.

W takim przypadku za dopuszczalne należy również uznać odpisanie przypisanych, lecz niezrealizowanych należności z tytułu rekompensaty oraz odsetek, o których mowa ww. ustawie.

Z poważaniem

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Luiza Budner - Iwanicka RIO w Gdańsku
Data: 2023.12.14 12:59:54 CET

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,
2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:
Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.